

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 250.

ОРґАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 250

РІК VIII.

Ч 1

П'ЯТНИЦЯ 28 СІЧНЯ 1916.

WINNIPEG, MAN.

JANUARY 28 FRIDAY 1916.

No. 1. VOL. VIII

До передплатників „Р. Н.“

Товариші! Перед нашими очима сумний факт: „Робочий Народ“, наш партійний орган, по кількох місяцях своїм існуванню, став через брак фінансів з тяжєвника місячником. Той сам „Р. Н.“, що був другою українською часописею, яка почала виходити в Канаді; той сам „Р. Н.“, що одиницький тільки заступав інтереси працюючого люду.

Ми не хочемо входить в те, хто є причиною його упадку; їх є кілька. Деякі з них були неминучі, деякі повстали такі з нашої власної вини, себто з вини самих передплатників часопису.

Одною з таких причин є — невіриванє залєглої передплати. Повернувшись з чужини передплатників є залєгли з передплатою за минулий рік, а багато з них винні за „Р. Н.“ і по два роки.

Товариші — читачі „Р. Н.“! Чи не є се свідом, що ми не розуміючи обовязку зглядом свого орґану, беремо його, а взаємину не даємо йому нічого — не платимо за него, хотя в той сам час ми свідомі того, що він потребує нашої допомоги? Таж тут не вимагає ся чогось неможливого, — тут треба тільки виконати свій обовязок, себто вивратити передплату і „Р. Н.“ зможе стати знов на своїм давнім степені.

Екс. Ком. заявляє отсєм і гарантує рівночасно, що, коли більша половина довжників пришле залєглу передплату, то „Р. Н.“ від слїдуєчого числа пічє знов виходити тижнево. Навпаки-ж, хто не вєриванє передплати, і не повідомить адм., чому не може сего зробити, тому буде вєдржана дальша вислєлка часопису і слїдуєчого числа він вже не отримє.

Товариші! Возьмїть собі се під увагу і хай не буде від одного, щоб до тижня не прислав передплати! Не допустім до того, щоб „Р. Н.“ і на далі виходив місячником; покажїм, що в нас є свєдємєсть обовязку перед нашим орґаном!

Коли є місце межї нами кільком шматом, що служать рїжним партїям і сектам, то хай буде місце і для нашої одинокої робітничої газети. Хай від слїдуєчого числа ми побачимо його знов тижневником!

Хай жє „Роб. Нар.“ Адміністрація „Р. Н.“

Комітет визволу т. М.Еремїйчука.

Дня 8. сїчня с. р. відбуло ся спеціальне засїданє вїдпїдєгєського вїддїлу У. С. Д. П., на яким вїбрано комітет, цїлюю котрого є вїзволєне т. еремїйчука з неволї. До сего комітету увїїшли слїдуєчі товариші: Т. Корєйчук голова, А. Дьєла секр., Д. Качмар касїєр. Дорогі Товариші!

Нам здає ся, що нема ні одного товариша в нашії партїї, який би не болїв за тєм, що ми втратили такого цїрного товариша яким є т. еремїйчук. Він попав ся в неволю не з своєї особистої причини, а лише через партїїї обовязки.

І тому комітет в справї визволу т. еремїйчука думає, що кожний з наших товаришїв возьмє на себе маленький обовязок, а се — займє ся збиранєм фондїв на вїзвїт т. еремїйчука.

Товариші! Покажїм, що ми вже розумїємо виконати партїїї обовязки; покажїм, що ми вміємо за своїм товаришом постояти. Тим ми покажемо перед капїталїстичним свєтлом що ми соціалїсти і вміємо постояти всі за одного а один за всіх. Т. еремїйчук попав ся в неволю за всіх, отже ми повинні тепер показати, що ми вміємо постояти за него.

Товариші! Покажїм, що ми ще не дамо пропасти в неволї нашому товаришєви! Всякі датки, які товариші зберуть на вїзвїт т. еремїйчука, хай шлють на руки секретара т. А. Дьєла, Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg, Man.

На брєндонських плїнників.

Дня 25-го грудня 1915 р. відорвав Драм. Кружок ім. В.Ваннєченка представлєне „Батрака“, з котрого половина чистого доходу була призначена на закупно рїздєвних дарункїв для українських плїнників в Брєндонї. Чистого доходу з представлєня було \$80.00 і за половину з них се є \$40.00. Особїйний комітет товариства купив 2 бочки яблєк, великий мішок америкєвських орїшків (пїнасу), 10 тувїнів хустєчек до носа, 145 книжок паперу до писанья і 1000 коверт, і вислєв до Брєндону для плїнників на руки т. еремїйчука. Понашє подаємо подяку, яку т. еремїйчук прислав на руки Тов. ім. В. Ваннєченка в імені полєвєних.

Брєндон, Ман. 8. сїчня 1916

До Товариства ім. В.Ваннєченка в Вїннїпєгу.

ПОДЯКА.

Дорогі Товариші! На мої руки Ви прислали свєятєчнї дарункї для плїнників в Брєндонї. Я отримєв слїдуєчі дарункї: 2 бочки яблєк, великий міх горїшків (пїнасу), 10 дозїнів хустїнок, 145 книжок паперу до писанья і 1.000 коверт. Се все, я роздїлив між укр плїнників, о скїльки вистарчило прєслєвєх рїчїй. Тому, що невїльнїкїв тут находить ся скїлька сот, не можна було удїлити кождому свєятєчнїй дарункє з прєслєвєх Вами дарункїв. Я роздавав всїм тїм, що першї явили ся прїняти дарункє. Не роздавано пїсля партїїї або рєлїгїї, але дано кождому хто явив ся за дарункєм.

Іменєм всїх надгороджєних невїльнїкїв складаємо шару подяку Вашому товариству.

М. еремїйчук, І. Уранчук, є. Олїньскїй, Р. Леєвскїй, М. Стєловскїй, С. Мєдєвїч, Й. Ябєльскїй, А. Форґєла, А. Мїхєлєк.

Протєст протї „Робїтнїка“.

Вїд якогось часу „Робїтнїк“, орґан У. Ф. С. П. в Злєч. Дєржавєх, бєзпїдєставно нахїдуєть на дєлєгатївїд канадїйської У. С. Д. П. на Першу Конф. У. Ф. С. П. в Злєч. Дєржавєх, тов. Дїмїтрїшина і Пантєлюка і на бувшого орґанїзатора вїдпїдєгєської партїї т. Тєачука, називаючи їх „Кратєвїми хлопцїнами, агєнтами, нагєнєчєрами і т. п., і на т. Коржа, бувшого члєна У. С. Д. П., називаючи його „соц.-прєзвїтерїанїном“.

Супротї сего Екс. Ком. У. С. Д. П. в Канадї заявляє отсєм слїдуєчє:

Е. К. уважєє нахїди „Робїтнїка“ на висєпє згадєних товаришїв бєзпїдєставнїми і не на мїсцє, тому їх опрєкїдує і рїшучє протї них протєстувє;

Жадєє вїд рєдакцїї „Робїтнїка“ вїдєклїкєня тїх нахїдїв на сторїнках „Робїтнїка“;

Заявляє рєдакцїї „Робїтнїка“, що в разї невїдєклїкєня їх, Е. К. будє змущєний опублїкувати лїстє вїд стєйтєських товаришїв, члєнїв У. Ф. С. П., котрї в повнїм свєтлї вїдкрїють рєспєкту, яка провадять ся в „Робїтнїку“.

За Екс. Ком. А. Дьєла секр.

Стєйтєським Товаришам.

В слєднїм часї ми отримєли з ч. „Робїтнїка“, в котрїм є помїщенї рєволюцїї вїдносно вїдпїдєгєської партїї, ухвалєнї на Першїй Конф. У. Ф. С. П. Чєрєз брєв мїсцє ми вїдєкладаємо пояснєнє вїдносно стєновїска в сїї справї до слїдуєчого числа.

Тов. Е. Дєбє осудив справу.

Вїд кількох мїсєцїв ми полємізували з провадїрами У. Ф. С. П., що вони в своїм нєцїоналїстичнїм заслїплєннї вїїшли в правдївої дєрєгї соціалїзму. З повнїм стєпєнєм лїстє до вїдєдєтєсь, що наші товариші, бувшї члєнї У. С. Д. П. в Канадї, які тепер перебувають у величїм числї в Дєтроїтї борєлїсь за чїстєту У. Ф. С. П. і як т. Дєбє, провадїр цїлої Америкєвської Соціалїстичної Партїї прїзнав їм а чєрєз них і нам слупнїсть.

Дєтроїт, 18. сїч. 1916.

„Пїшу ще дєщє про Дєтроїт. Мїж нами прїмїром, а вїддїлом У. Ф. С. П., а спеціально Федєшюком, зайшла була дїскусія на тєму нац. питєня, котра була владжєна нїм самим на тє, щоб нас поробити зрадчїками України; се однак не вдало ся, і ми вїїшли побїдоносно. Не хочучи буть побитїми, він змудувєв пїти на порадє до тов. Дєбєа, котрїй мав тут вїчє. Ми владїли питєнє вїдносно їх стєновїска, на котрє тов. Дєбє вїдповїз як соціал-дємократ. Вони отжє вїїшли з чєрвонїми ухами“.

І. Гундєк стрїляв ся.

„Орґанїзатор“ У. Ф. С. П. Гундєк стрїляв до себе і тепер лєжєть в шпїтєлї. Як подає т. П. з Кївлєвєд, причїною було тє, що його не охотїла якєсь дївка. Доктори кажуть, що він вїйдє. Треба зазначити, що перед смєртєю, будучи „в повнїм розумї“, Гундєк написєв тє послєнїє до „мєртвєх, живих і ще нєнароджєних“ українських соціал-дємократїв в Канадї.

Вїчє в Вїннїпєгу.

Заходєм укр. соц. дєм. вїддїлу вїдбуєть ся днє 28-го сїчня с. р. в Лїлєнд-тєатрї в Вїннїпєгу українськє рєбїтнїчє вїчє. Промовляли слїдуєчі товариші: Корєйчук, Колєснїк, Кнєзєвїч, Зєльцман і Фєйдор. Вєсїдєнєкї обговєрєували всї пєкучї справї, які звязанї з

робїтнїчєм жїтчєм. Гєлє була повна публїка, котра вїнесла якнайлїпшє вражїнє з вїчєа.

Вїд Екс. Ком.

Вслїд голєсованья з проголєшеного в попереднїм числї часопису рєфєрєндєма в справї орґанїзовєня Схїдного Агїтацїйного Округа, Е. К. не може єщє проголєсити тому, що лїшє одєн вїддїл з Оттава голєсуєвє „за“ і вїддїл з Монтєрєалу заявїв, що в голєсованнї участї не берє, а рєштє другї вїддїлї не прїслєли щє нічєго. Тому Е. К. вєзвєє рєштє вїддїлї з голєсє вєнєм послїпїтї ся.

А. Дьєла секр. Е. К.

Прєсїмо зголєсити ся.

Пїдчас забєвє, котра вїдбула ся днє 15 сїчня с. р. в галї „Сокол“ на Манїтєбє і Пар, хтєсь чєрєз помилку замїняв шапку, оверковт і зарукавнїк. Хтє має тї обмїнянї рїчї, хай зголєсїть ся до Укр. Роб. Книгарнї на 569 Сєлкїрк Євнїо. За вєрвєнї рїчї Тов. ім. В. Ваннїчєнка будє йому владчєнє.

Комїтет забєвє.

Рїчнїкї на прєдаж.

Нашє рєдакцїя має на прєдаж рїчнїкї „Р. Н.“ з мїнувшого року в гарнїї полєтнєнїй опрєвї. Хтє хочє купити сєбї рїчнїк, хай прїслєє \$1.50 і 30¢ на почтєву прєсылку до рєдакцїї і сєйчас його отримє. Нєоправлєних рїчнїкїв покїждє не прєдаєть ся.

УСТУПЛЄНЄ т. КРАТА З РЕДАКТОРСТВА.

Тов. Крат, дотєперїшнїй рєдактор „Р. Н.“ уступїв зї свого стєновїска і нє євжє бїльшє вїдвїчєлїнїй за рєдаговєнє „Р. Н.“

Почєвши вїд сєго чїстєа, за рєдакцїю вїдповїдає тєпер Екс. Ком.

Прєсовїй фонд „Р. Н.“

Окєфорд, Сєкє. Н. Мєзуєрїк і В. Тєачук по 50 ц. Кукє Крїє, Ман. Ц. Пє-

пїлєнїк 50 ц. Г. Тїплєськїй, А. Кїчєк, Ф. Гвєдїв, І. Пєшулєнєнїй, К. Стєльмєх, М. Смєкєрєвскїй, Д. Комєрнїцькїй і М. Мїхєйлюк — по 25 ц.; С. Кєчєкєв, М. Вївчєрєнєкє, П. Пєпадїнєць, І. Сєвкє і Г. Сїсєк по 20 ц.; Д. Квєснїй, С. Стєсїнєлєв, Ю. Сєє, В. Тїмєфїїчук і А. Нєсуєрєк по 15 ц.; М. Кєндїрєк, Т. Сїльчєк, І. Дєрєкєч, Й. Сїльчєк, О. Сїльчєк, Д. Шєрбїй, С. Крїє, І. Коть і Ю. Чорнїк по 10 ц.; В. Шєрєцькїй і Н. Сїльчєк по 5 ц. — Сю збїрку прїслєв т. Ф. Сїсєк з кєлєдїє.

Гїлкрєст, Алтєа. Зїбранє на вєсїлю у т. А. Кїпрїєвчєкє т. Г. Гушєлюк \$5.25. (Імєнє поодїнокїх жєртвєдєвцїв оголєшєнїє на 3 ст. в дєпїсї з Колєнє, Алтєа.) Вурлєк, Сєкє. С. Вєсєлюк \$1.00

Вєлєнд, Онт. П. Чєпєкє \$1.00 і Марїє Фєдєрєвїч 50 цєнтїв.

Вїннїпєг, Ман. С. Мєдїк зїбрєв на вєсїлю 70 ц.

Єдмєнтєн, Алтєа. М. Андрїїчєк і М. Флїчук по \$1.00; І. Г. Вєкєлюк, Ф. Вєкєлюк, М. Флїчук, К. Буднїк, Й. Лутчєк, С. Дєвєнєр.

Ілє Флїчук і І. Остєфїїчук по 50 ц.; О. Вуднїк, 40 ц.; Марїє Вуднїк, С. Дїлєх, Н. Мєйсє, П. Ухєч, О. Тємєк, Г. Тємєк, М. Вєкєлюк, Г. Вєкєлюк, О. Вєкєлюк, В. Пєлєгнїй, Ю. Тєшчє, І. Мєйсє, В. Нєкїрчєк, М. Вєкєлюк, І. Вєкєлюк, Ю. Рємєш, І. Вєнє, В. Лєєнєк і Я. Флїчєк по 25 ц.; І. Флїчук 15 цєнтїв і Ф. Вєкєлюк 10 ц.

Бєлвє, Алтєа. Д. Вєжєн, М. Бєлєв, Л. Куєвєк, В. Сємєтєк, М. Фєрбєй, Т. Пєнчєк, І. Куєнїцькїй, М. Дєнїлюк і Г. Бєйчєк по \$1.00;

А. Кїпрїєвчєк 75 ц. А. Зєручєкє, М. Нєкєрєк, Н. Стєфанюк, І. Стєфанюк, П. Стєльмєхєвїч, Ю. Гвєсєлюк, Д. Кєстєнєк, Д. Укрєїнєць, Н. Гєлєбурєк, П. Пєлєх, М. Куємїкєв, П. Фєрштєйн, М. Андрєшчєк, М. Кєзєк, Д. Дєнїлюк, І. Кєстєнєк, Н. Дєшкєвїч, М. Дєнїш, О. Дєнїш і Н. Стєфанєць по 50 цєнтїв; І. Стєфанєць, І. Сєнєдєк, Ю. Лєнєк, П. Вєрбєнїчєк, Ф. Кєлїцєн, М. Шєвчєк, Н. Кїсїлїцє і П. Кєстєнєк по 25 цєнтїв.

Врєкєстєн, Сєкє. А. Фєдєрєк \$1.00.

Кєнмєр, Алтєа. Члєнї вїддїлу злєжїли \$3.70. — Імєнє поодїнокїх жєртвєдєвцїв на 3-її ст. в дєпїсї.

Монтрєал, Квє. Вїддїл У. С. Д. П. \$25.00.

Всїм жєртвєдєвцям як нєйсєрдєчнїїєлє подякє.

Всїм жєртвєдєвцям як нєйсєрдєчнїїєлє подякє.

Всїм жєртвєдєвцям як нєйсєрдєчнїїєлє подякє.

Всїм жєртвєдєвцям як нєйсєрдєчнїїєлє подякє.

Всїм жєртвєдєвцям як нєйсєрдєчнїїєлє подякє.

Всїм жєртвєдєвцям як нєйсєрдєчнїїєлє подякє.

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published monthly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. Subscription \$1.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ — одинокі соц. дем. часопис для цілої Америки; вона одне дає те знання, яке повинна мати кожда працююча, клясово-свідомо людина. Хочеш знати, як здобути красний лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш один долар, а адреса до него є:

ROBOTCHYJ NAROD Box 3658 (St. B.) Winnipeg, Man.

Наші обов'язки.

Багато з поміж наших робітників, фермерів а головне інтелігентів називає себе соціалдемократами. Але чи вони справді є ними?

Хто раз у чотирьох роки віддасть голос на соціалдемократичного кандидата, хто від часу до часу прашає долара на предплату партійного органу, чи він має вже право називати себе соціалдемократом?

Колиж він справді чуває себе соціалдемократом, чи він сповняє свої обов'язки?

А якім є ті обов'язки? Хто може називати себе справдішним соц. дем?

Перша найважливіша річ, се незнання партійної програми. Кожний, хто хоче бути соціалдемократом, мусить знати, що се соціалдемократія і чого вона хоче. Про се якраз сказано в партійній програмі, чи то у книжці „Чого хочуть соціалдемократи“, яку кождий товариш повинен знати і тому ми тут не будемо про неї говорити. Ми нині хочемо звернути увагу на що інше.

Наші противники рострубили по Канаді про упадок нашої партії, а деякі навіть вже похоронили її.

І чи справді наступив занепад нашої партії? Ніде правди діти. Партійна робота ністала дещо припинена, рух ослаб, а партійний орган виходить лише раз на місяць. Деякі з нас кажуть, що причиною того се безробітє і теперішня війна європейська, інші знов кажуть, що непорозуміння між нашими проводирами, спричинили се до ослаблення нашого руху. Можливо, що як одні так і другі мають слушність. Але після нашого погляду лихо лежить і в тім, що в нас не сповняють ся партійні

обов'язки як слід. Як би кождий з партійних товаришів шире взяв ся до роботи, якби шире залізся ширенем партійного органу, поучаючись книжок, брошур, заснованем нових відділів, організованем та освідженем робітничих мас, взагалі партійною роботою серед українського пролетаряту, ми нині не стояли би перед питанням: бути чи не бути.

Правда є між нами люди, які вложили та вкладають багато праці для партії та понесли не одну жертву. Але чи всі інші товариші, які мають можливість і средства а всюди і все величають ся як українські соціалдемократи, роблять хоч дрібну партійну роботу? Чи врешті всі себе соціалдемократами називаючи, хоч самі почувують ся пренумерувати партійну часописи і належати до відділу У. С. Д. П.?

Робочий Народ, який виходить раз на тиждень, нині виходить лише раз на місяць. І він так довго буде виходити, доки всі наші товариші не будуть виповнювати своїх обов'язків як слід.

Хто є соціалдемократ, той мусить в першій ліпш сповнити свій обов'язок зглядом партійного органу, мусить старати ся, щоби як найкорше перемінити его а місячника на тиждень. А се стане ся лише тоді, коли кинемо ся сейчас, без відкладання на далеке завтра, до агітаційної та організаційної роботи, коли сповнемо свої обов'язки як правди в соціалдемократи.

Д. М.

Божі помазанники.

Із більше чим пів сотні різних політичних держав у світі є дотепер двадцять шість республік, державний провід котрих спочиває в руках народом вибраних президентів. Прочі ж держави мають волюю Бога самого призначених різних цсарів і цсариків, королів і короліків, султанів і султанчиків, шахів, емірів і прочих благословених дармоїдів. Всі они, без вгляду на релігію, зуть себе і своїм підданим звати себе велять — Божими помазанниками.

Сам вселаскавий Господь, кажуть, еще прадідам їхнім намазавши „слесем“ голови, призначив пановане „із рода в род“ і дав їм і їхнім потомкам необмежену власть над їхніми підвладними. Правда, декому із них „завдяки бунтові діавола“ ширеному серед підданих, вкорочено чимало Всевишним освячени їхні права, декотрим „нечиста сила“ таки й постручувала корони в голови. Та факт оттой, що тих коронованих „Божих помазанників“ остало еще стільки і їхня власть така еще сильна, свідчить про те, що в народі сильно еще вкорінена ота брехня про опіку Бога а пануючими володарями.

Нічого дивного. Від віків они приказували своїм слугам і своїм церквам кричати про сю брехню на весь світ і втовкмачувати єї в уми своїх підданих, вивзаво-

чи у них страх перед власттю назначеною самим Богом. Они так усердно про се кричали, що їм повірили.

Багато звироднілих тих володарів творили таке, що ї безконечно терпеливий Господь не мігби втерпіти. А народ... та що народ, він на те, щоб терпіти. Вродити ся царя королена чи що іншого, хоре оно чи адоrove, мудре оно буде чи розумом і осла не переможе, людає ча з звирячими предметами, уломне, тупоумне, зараже не невличимою хоробою, на яку батько гуляка хорував, чи хочби оно й телам було, тобі народе вась. Ти народе своє діло знай: плати податки на його удержане, повниуй ся всяким його приказам, мудрим чи глупим, не робирай моли ся за нього і будь готов віддати все своє майно і жите на його завив.

І скільки народ не жертвував собою задля притих коронованих лялюк. Кілько народної крови не потекло через тих вампірів!..

Настав однак час, коли велика французька революція завдала важкий удар віками ковалій брехні про „Божих помазанників“. Помазана Богом голова Людовика покотила ся під гільотину. Іншим народам також терпцю вже не стало було тоді на те, щоб вносити ярмо насильно накинене їм віби Божою волею. Народи півничної, середньої і полудневої Америки на силу збули ся також непрошених невідчепних опікунів. Наймолодшіми ж республіками є Португалія і Китай.

Є однак люди в кождій державі, котрим дуже багато залежить на вдержанні панованія тих божих помазанників. Они всякими способами підпирють авторитет пануючого володаря і дбають про те, щоби народ і не думав про зміну невідчепного йому устрою.

Є се люди приважені до капіталістичної кляси, котрим в такім устрою, де народ меньше може сам розпоряжатися ся в своїх справах та розправляти ся з всім, що йому долягає, є вигідніше окралати і вивискувати робочий народ. Тим більше, що они мають вседа запереную поміч властей. За те они й дбають про те, щоби такому пануючому володареві нічого не хибувало. Они дбають, щоби йому венція добра була, о скільки можна необмежена власть і проче, а він їм за те стерже набравов з народа армією їхніх богатств, війною добуває їм нові богатства і так держать ся они разом. Ту належать еще ті вої, що способом прожитку звязані з таким державним устроєм, де цілковита або частинна власть спочиває в руках „Божого помазанника“.

І тому то народам деяких держав трудно приходить ся бороти ся з таким ладом, бо они мають проти себе, не лише правительство пануючого володаря, але сильну руку капіталізму, який диктує ниші і в народних парламентах, і підпняє собі республіканські правительстві також.

Та нинішня страшна європейська різня народів, до якої в імя Божє і свое закликають європейські володарі своїх „підданих“, відкрила вже очи широким масам пролетаріату. Він зрозумів, що сі мора людської неповиновної крови лють ся не тому, що Господь віслав на те своїм помазанникам такий приказ, а тому, що в капіталістич-

А. Р. Любов до вітчизни.

Андрю Адамс, „сталевий“ король“ Англії приїхав сьогодні в своєї дачі в кілька днів до Лондону.

Він має вечером говорити на масовім мітингу, устроєним товариством заохоти вписуванія ся в армію добровольців, і відтак бути еще на зборах директорів його корпорації.

Він не лише мільонер, але і філантроп і суспільний діяч. Немає в одної добродійної організації, де б його імя не було записане на золотій таблиці, наперед других.

Він невеликого росту, і на лиці у нього завжди грає звичлива усмішка.

Точно о осмім годні вечером він був вже на платформі, окруженій англійською знаттю і прибраними дамами.

Внизу, під відкритим небом, стояли тисячі робітників і в пошаною та зацікавленем привиралясь мільонерови.

Довкрути горіла електричні лампи. Их арасократичне біле світло відмовляло ся змішувати ся з вульгарним світлом різнобарвних лампочок платформ.

З наву доносив ся глухий шум, і слабий, хоровитий сміх піднімав ся в гору. Там він змішував ся з ситим, безпечним смійшкєм богатів. Минуло пів годани. Адамс підійшов на край платформи. З його лиця не відшала еще усмішка після що його перерваної прашної розмови. Він махнув рукою, отворив рот і зареготав ся. Шумні неспівзвучні оплески не дали єму говорити. Він не промовив еще ні слова, але він

жеж бо — мільонер!.. Наступила тишина, і до слів звучала іронія. — „Містер Кірет, ви розгорячили ся і дали волю своїм чувствам. Я вповні розумію їх. Не про них говорити ся. Ми говоримо про діло. Діло-ж є — діло, перше і цілея всего. Любов до вітчизни — се любов до вітчизни. А фабрика в Швеції мусить робити і платити дивіденди. Одино не виключає другого. Вашому патріотизмови а глибоко співчуваю і хвалю його. Ми ту всі патріоти“. — Скінчивши, він обвів воїх очима.

Знова вої кивнули головами. Містер Кірет замовк.

На другий день в Швеції дістали телеграму — щоби німецькі замовленія приямата негайно.

А на площі, де відбував ся масовий мітинг, публіка еще довго стояла, не рухаючись, після відходу Адамса. Уже потасили різнобарвні огні на платформі. Давно вже пішли предсідатель і значні гості. Десять коло одіноччи доперва стали розходити ся робітники до дому.

Пішов до дому і Джан Ворк, молодий тесля. Він залучиво дивив ся собі під ноги, йшов не спішучи і обкружляв улицю, щоби продовжати дорогу. В голові укладало ся рішене. Він запаше ся завтра добровольцем в армію. Слова Адамса не пропаля даром. Сімена упав на добру почву.

Жена еще не опала, коли Джан вернувся до дому. Він преходив завжди вчасно, і вона ажуралась. Він розказав єї про мітинг.

„Я рішив залюбитися. То все. Не можу а більше ждати. Всі наші тесля залюбили ся. Ось і Джек і Чарлі і Дейвіс — та-

кож. Так і знає ся, що всі пальцем на мене тичуть. Молодий, здоровий, а не йду. Встидно. Послухалаб ти Адамса, то й свідомий за мене сталобя встидно... Запишу ся до армії...“

Приняте рішене витиснуло і з його голови всі чужі думки. Жена і дагня здавали ся далекими, нереальними.

„Нічого подібного ти не зробив. Три місяці неробив. Без хліба сиділи. Втомилась я. І дитинка також. Краски на лиці невідно. А тепер ось прийшла робота. Мігби гроший заробити. А тобі дур в голову лізе. Нехай другі ідуть, коли хотять. Їм легче. А тебе, если равять, або... або... ну, та если лише, борони Боже, равять...“

„Тут вітчизна в небезпечности — авчав Джан фразу Адамса, — а ви о личних інтересах думаєте...“

Ні слівни, ні вговорюванія жєни не помогли. Слідуючого дня він залював ся до армії.

Минуло чотири місяці і в нощі під Рівальво, на французьким фронті, Джан був тажко ранений кулею в легкі. Його привели без пам'яті до шпиталю і за годину зробили операцію. Він умер. Куля встрагла за далеко. Коли хірург єї виїняв і а цілковитости став єї оглядати, то на єї місцінім відривку головки він запримітив знак марки європейських фірм, він був би прочитав: „Андрю Адамс і Ко...“

За „Новим Міром“ Пер. Пласєв.

кождої держави зріє тає поохнує свої правителі історії людства алични

Самі таки пануючі жєж авіано, що сума їхнє вєличєнє і богатства кр

Ось що каже рахунєк приватну власність, товах миль управленє

мєта і інших металів в свєтє около \$ 12,000,000

сара Франца Йосифа цєсаря „Вілюєя“ \$ 3 69

ні приватні маєтки, має фабрики амуніції Клоуп

ліського короля Емануєла Дьорджа \$ 2,256,0

фамілії \$412 300, кромє около 4 мільона доларів

\$1,344,000 і \$600,000 на Лєйса \$1 286,303; турє

гійського короля Альбе Колиж вяти під р

та і їм, як Божим пома палати, або улци замїт

забезпечений кусок „м що кождий з воюючих

заїнтересований в тепє мо хочби лате Німєч

двайцять п'ять провінцїх королів, великі княє

єтва — князів і т. д. Та пануючих. Кождому із

ще в добру. Баварськє тать \$1. 286,303; як вє

королеви Фридерикови Німєччина стоїне під т

люсь був би рад росад або бодай забезпечити

лєсть ся кровця німєцї Те саме думають і

са лучше зажити. Лише рахунки тьх

при них капіталістичнє ми. Дарма, що були он

ма патріотизму. Говорє соціалісти“ але і маса

темними духами, боал отже надія, що ті капі

том крови мільонів, в жаний вислід.

Уривок з відчиту

Після моєї думки ра є дитявою темноти, а

домість є матерію сво Тільки пару лїт тому

почалоє більше проб не в мізку людини.

Зачала допитувати єнє ким правом короно

рабівни примуєше робити для него? котраї ставив подібн

єтєня, названо єрадинє Вони говорили тоді

пер говорять, що влє думки є великою не

но. Я є се перечу. В сторі повітря свєдло

є досить місця для во крила, а на свєдлом є

є досить місця для ко вітрогона. А людинє

тра не думає сама прє є рабом і не сповняє

обов'язків зглядом

ближних. Що тичить

ле, то я надію ся, що

ду думати сам про

Крім того я приймаю

сигу, що буду вюкає

кожду думку совісно

но. Я не є невличко

дної організації і

людени. Я стою під

небом і юрдами, безко

стятгом природи, рівн

вєсєго людства.

Вєсе що я висловлю

що я заховаю є тільки

бола думки. То вєсе

буду обєтоговати пр

що я говорю чисту пр

Я не кажу, що я пі

авначено самим Богом, що їм повірили. Одарів творили таке, що од не мігби втерпіти, е, щоб терпів. Вродить того, хоре оно чи адорове, та не переможе, людяне омне, тупоумне, зараже- батько гуляка хорував, народе вась. Ти народе а його удержане, пов- удрам чи глумам, не ро- отов віддати все своє ав собою задля примх народної крови не по- ка французька револю- ксваїй брехні про „Бо- Богом голова Людвика м народам також тер- те, щоб зносити ярмо ою волю. Народи півн- мерики на силу збули нх опікунів. Наймолод ділі і Китаї.

жаві, котрим дуже бога- авя тих божих помазан- підпірають авторитет ро те, щоб народ і не му устрою.

апіталістичної клася, ко- менше може сам розпо- рправляти ся з всім, що адали і вивискувати ро- и мають всегда запевне- бають про те, щоб тако- го не хибугало. Они аб- ла, о скільки можна нео- за те стереже набраною йвою добуває ім нові бо- ом. Ту належать еще ті вані з таким державним инна власть спочиває в

ержав трудно приходять они мають проти себе, ого володаря, але сильну нині і в народних парла- канські правительства

ейська рівня народів, до ьть європейські володарі оци широким масам про- рора людської неповинної сподь зіслав на те своїм тому, що в капіталістів

и, що всі пальцем на ме- й, здоровий, а не йду- лаб ти Адамса, то й са- би ветидно... Запишу ся не не витиснуло і в його умки. Жена і дагінка ми, нерезальними.

одібного ти не зробаш. анк. Без хліба сидли. Вто- анк також. Краски на пер ось прийшла робо- заробити. А тобі дур в другі ідуть, коли хо- тебе, еси равають, аб... лише, борони Боже, ра-

в небезпечності — га- дамса, — а ви о личних

оговорування жени не ого дни він заласав ся

ри місяці і вночі під Рі- ким фроні, Жан був леку в легкі. Його при- до шпиталю і за годяну . Він умер. Куля втра- хірург' еї вийняв і в ці- дядати, то на еї міді- вки він запримтив знак би йому знакомі були нх фірм, він бувби про- даме і Ко...

За „Новим Міром“.

Пер. Шабей.

кождої держави зріє так сильно апетит, аж мусли они похнутя свої правительства на отсей незнаний еще в історії людства влочин ядли добути сьвіжої наживи.

Самі такі пануючі заінтересовані в сім розбою. Ад- жеж звісно, що сума їхніх доходів є пропорціональна до величани і богатства краю.

Ось що каже рахунок. Цар "неісхадімої" Росії має як приватну власність, більше чим оден мільон кварта- тових миль управленої землі і лісів кромі копалень зо- лота і інших металів в Сибіра. Його річний дохід вно- сить около \$ 12,000,000. Річний дохід австрійського ці- саря Франца Йосифа вносить \$ 4,520,000; німецького цесаря "Вілюся" \$ 3 698,260, кромі сего має він велич- ні приватні маєтки, має він великий капітал вложеній в фабрики амуніції Круппа і в інших підприємствах; іта- лійського короля Емануїла \$3 010,000; англійського ко- роля Джорджа \$ 2,256,000, королевої \$ 336,000, а решта фамілії \$412 800, кромі сего має він еще інші доходи о- коло 4 мільона доларів; іспанського короля Альфонса \$1,344,000 і \$800,000 на фамілію; багарського короля Люїса \$1 286,303; турецького султана \$ 7,500,000 бель- гійського короля Альберта \$623 600 і т. д.

Коліж ввати під розвагу, що в кожного з них є ді- та і їм, як Божим помазанникам, не годять ся в печач палити, або улвді замітати, а треба їм десь притулок і забезпечений кусок „медвіника" мати, то ясно стане, що кождий з воюючих вині пануючих є навіть дуже заінтересований в теперішній війні і еї висліді. Згадай мо хочби лише Німеччину. Як звісно є она сполукою лвайцяти пати провінцій. З тих королівства мають сво- їх королів, великі князівства — великих князів, князів- ства — князів і т. д. Так назбирала ся там ціла звязка пануючих. Кождому із них треба платити пенсію і то ще й добуру. Баварському королеви, Люїнови напр., платять \$1. 286,303, як вже згадувалось; саксонському королеви Фридерикови Августови III-му \$881 780 і т. д. Німеччина стогне під татарем тих оплат. Тому то Ві- люсь бувби рад росадити десь то своє плодове поле або бодай забезпечити їм-якісь кращі доходи і за те леть ся кровця німецького народа.

Те саме думають і другі володарі. Ім також хочеть ся лучше зажити.

Лише рахунок тих Божих помазанників і стоячих при них капіталістичних гуртів стали вже вині звіснми. Дарма, що були они так осторожно крті за занавіса- ми патріотизму. Говорять про них же не лише „зловіні соціалісти" але і маса тих, котрі застрапувані всякими темними духами, бояли ся слухати соціалістів. Крипшає отже надія, що ті капіталістичні рахунки ведені коп- том крови мільонів, в результаті дадуть їм зовсім неба- жаний вислід.

Шабей.

Уривок з відчиту Роберта Г. Інгерсоля.

Після моєї думки рабство є дитиною темноти, а сьві- домість є матерію свободи. Тільки пару літ тому назад почалося бльше пробудже- не в міаку людини. Воно зачала допытувати ся: „Я- ким правом коронований рабівник примушує мене робити для него?" Того, котрий ставив подібні пи- тання, названо зрадником.

Вони говорили тоді і те- пер говорять, що вільність думки є великою небезпе- кою. Я се перечу. В про- сторі повітря сьвідомости, є досить місця для всякого крила. а на сьвідомім океані є досить місця для кожного вітрогона. А людина, ко- тра не думає сама про себе, є рабом і не сповняє своїх обовязків зглядом своїх ближних. Що тичить ся ме- не, то я надію ся, що я бу- ду думати сам про себе. Крім того я приймаю при- сягу, що буду висказувати кожду думку совісно і че- сно. Я не є невільником че- ної організації і жадної людини. Я стою під синім небом і зоряма, безконечним стадом природи, рівностю всего людства.

Все що я висловлюю, все що я заховаю є тільки сво- бола думки. То все. Я не буду обстоювати при тім, що я говорю чисту правду. Я не кажу, що я підніс ся

до найвисшого степеня ро- звитку думки, ані що я ви- спухав таємницю похован- ния річій Я тільки говорю, що коли я маю якусь ідею, то я маю право висловлю- вати її, а той, хто мені тоє заперече, є злочинцем і рабівником сьвідомости.

Всі оповідання, які ми ма- емо сьогодні, мають на собі знак батога, огня і кайдан- нів. Я того не хочу. Вільна праця дала і дасть нам бо- гацтва. А чому? Тому, що свободний мізок є спільним ком рука. Коли людяна працье для жінки та дітви, завданем свободи є, яким способом можна зробити найбільше роботи в як най- коротнім часі; але завданем рабства є, яким способом можна зробити менше ро- боти в як найлучшій часі. Рабство є нуждою; свобода є богатством.

Те саме робять ся з дум- ками. Овобідна думка дає нам шару правду. Людина, котра не сприяє свободі дум- ки, займає так само місце відповідно до тих, котрими він радить, як виставитель невільників над своїм невіль- ником. Так точно Овобідна думка дасть нам богатства. Ма не мали ще ані одного покоління вільнодумців. Ко- ли ми будемо мати скільки- небудь вільно-думаючих мушан і просьвіченых жев-

цип, тоді буде час написа- ти наше оповідане. Я не- знаю що нам принесе бу- дучність: я незнаю які ви- находи находит ся в буду- чих мозках; я не знаю яку одезу будуть робити в слі- дуючих літах; але я знаю, що в безконечного океану будучности, ніколи не тор- кнеть ся „берегів зврнків часу" більше блаженство або бльше величава честь. Я свобода для мушца, жен- щин і дітви.

О свободо! Не носи ся завжди в далекім горизон- ті! Не пробувай завжди в осях ентузіастів, поетів і філантропістів, але прийди і служи на всегда людству.

Перевіз з англійського Д. М.

Дописі.

Справозданя від- ділів.

Веланд, Онт.

Відділ У. С. Д. П. в Веланд, Онт. устроїв дня 26. груд- ня 1915 загальні збори, на котрих явили ся всі члени відділу. Председателем ви- брано т. Ф. Гумінського, за- ступником т. А. Твердохліба а секретарем т. П. Шаш- ку.

Першою точкою нарад було справоздане з цілоріч- ної діяльності відділу. За 1915 рік виписало ся до від- ділу 53 члени, однак багато з них мусли вийтати, так, що при кінці року остало ся 46 дійсних членів, а в них 33 виповнили всі член- ські вкладки. — Приходу було \$205.28. роаходу \$187.-27, в касі лишає ся чистах грошей на 1916 р. \$18.01.— Відділ мав 16 адміністра- ційних мітінгів, 13 пропа- гандових віч і 6 відчитів. На вічах говорили ріжні бесід- ника, а найбільше т. т.: С. Сорока, А. Дмитрашин, І. Стефаніцький і другі. Від- чити давав т. І. Сельський. По скінченю справозданя бубшого заряду члени від- ділу уділяли йому абсолют- торію за його моральну працю. Далі слідував вибір нового заряду на 1916 рік. Вільностю голосів вибрано до заряду слідуючих това- ришів: С.Т. Помейчука ор- ганізатором, П. Шашку секр- тіфанс., А. Татарина секр. прот., Т. Гриджана касіе- ком, Н. Салдата господарем, П. Дюка бібліотекарем, С. Трастовича, М. Твердохліба і Ф. Гумінського контрольо- рами і т. Я. Помейчука кольпортером. По скін- ченю вибору председатель заохотив новий заряд до лі- пшої праці на будучий рік, та вивав товаришів, що би отарали ся зі всіх сил побу- дувати свій робітничий дім, так щоб другі збори відбу- ли ся вже у власній хаті.

Потім председатель вка- зав на значіне, яке має для нас нап орган „Роб. Нар.", котрий находит ся тепер в прикрім фінансовім поло- женю і вивав присутних до несеня йому як найбіль- шої помочи. — Зібрані чле- ни ухвалили вивати всіх чле- нів партії, щоб кождий член, котрому добро поне- воленого люду лежать на

серці, передплачував „Р. Н.", чого до тепер не було, як також, щоб кождий від- діл дав від себе кождого місяця \$1.00. Відділ в Ве- ланд не може тепер багато помочи, бо приступає до будови „Робітничого До- му".

На закінчене відсьпівано кілька пісень а товаришки: П. Вагрії, М. Федорович і Е. Самбірська віддекляму- вали кілька декламацій, за- що відділ складає їм подяку Ф. Гумінський, П. Шашка, председатель, секретар.

Елмвуд, Ман.

Відділ У. С. Д. П. відбув свої річні збори дня 2. січня с. р., на котрих стар- рий заряд відділу адав зное справоздане від 7. марта 1915 р. до 1. січня 1916 р. Приходу було \$34.75, роа- ходу \$31.35, в касі лишаєсь \$3.40. Выбрано новий заряд, до котрого увійшли т. т.: С. Хоронжий організатор, Н. Мизак фінан. секр., І. Хоронжий прот. секр., Я. Крижановський касієр, І. Курчинський бібліотекар, О. Фойї і В. Іваночко кон- трольора. Відділ відбув 24 адмін. мітінгів, 2 пропаган- дові і брав участь в сьвяті 1-го мая. Членів було 27, однак через безробіте бога- то вийшло і з кінцем року було дійсних 18 членів. По справозданю виписало ся кілька нових членів. По від- сьніваню революційних пі- сень збори закінчено.

Г. Панчшак, Ф. Боднар, прот. секр.

Збірки на „Р.Н."

Кенмор, Альта.

В неділю дня 21, падоли- ста відбув ся в нас надзви- чайний (бізнесовий) мітінг, на котрім явили ся всі чле- ни відділу, а також прибу- ли і не члени. По скінченю відділових справ забрав сло- во т. Г. Лакуста і роз'яснив присутним „Філософію Штуки". По яім говорив т. Н. Д. Ткачук про тепері- шній капіталістичний лад, котрий нас робітників гно- бить від соток літ а також про будучий соціалістич- ний лад. Вивав також часописий а головню „Роб. Нар.", котрий найбільше працье для добра нашої партії.

По скінченю бесід т. Тка- чука забрав слово т. М. Ілюк і пригадав зібраним, що „Роб. Нар." находит ся в лихих матеріяльних обста- винах і звернув ся до при- сутних о поміч для него. Зарав зложено на око піль- се є на фонд „Р. Н." \$3.70. Жертводавцям слідує тов- ринші.

По 75ц. М. Ілюк, Гр. Ку- зьма; Г. Ермейчук 70ц., Г. Лакуста 50ц., по 25 ц. П. Орданський, І. Копачевський, Д. Карилук і Відділ. Разом \$3.70.

Жертводавцям щира дяка за їх поміч.

Товариші робітники! Спи- наєте ся помічю „Р. Н." і зробім його знов гажневни- ком і то не на 4 ох оторо-

нах, але на 8-ох або 10-ох, де буде досять науки, якої нам робітникам так конечно потрібно! Кличемо вас та- кож гуртуватися в оданюку робітничу Соц.-Дем. Пар- тію, та помагати влученій в ній товаришам робітникам усунути з своїх плечей тах галапасів, у котрих ви те- пер рабами служите. Осьві- домляйте оден другого, ши- рить соціалізм, читайте со- ціалістичні часописи а го- ловню „Роб. Нар." і соція- лістичні книжки! Вставайте до борби за вашу власну долю та за долю ваших ді- тив, бо лише влучі побо- ремо капіталізм. Лише з робітничих часописей ось- відомимо себе. Тому шарім наш орган „Робочий На- род"! Сумно, коли між ро- бітниками находит ся ще такі, що не передплачують „Роб. Нар." Кінчу і виваю до дальшої помочи „Роб. Нар."

Гр. Ківіама, секр.

Колмен, Альта.

Принадібно вдалось мені відвідати на Новий Рік моїх товаришів в Гілкрест, Аль- берта, а при тій нагоді я за- оставив на весіле до тов. А- лександра Кіпріянука, ко- трий одружив ся з товари- шкою Софією Кіпріянука. На весілю було поважно число гостей, між ними і деякі з Велю. Підчас заба- ви тов. П. Рошко забрав слово і представив зібраним теперішнє сумне поло- жене органа „Робочий На- род". Дальше бесідник в своїй промові говорив, що тільки оден „Роб. Народ" борсь в Канаді на всі боки з капіталізмом за робітничі права і о красшу долю для всего робітництва. Для то- го ми всі повинні зрозуміти що таке робітнича газета значить. Дальше бесідник сказав, що обовязком ко- ждого робітника є читати „Р. Н." Для того я вині, кінчив бесідник, осьмія- юсь Вас дорогі гості попрот- ставити о Ваші щироохотні датки, яко поміч нашому борцеві „Роб. Нар." Сер- денчо Вам дякую за Ваше вислухане. Всі гості нагоро- дили бесідника оплесками, Тов. Кунацький заняв ся збіркою датків і вібрав від слідуючих гостей:

По 25 ц. Т. Гушул, М. Даниш, В. Семютюк, П. Се- менов, Н. Стефаніць, В. Вуднак, П. Вяничук, Д. Костянюк, П. Рошко, Е. Маценко.

20 ц. М. Плавюк, 30 ц. Ф. Мокрій,

По 50 ц. А. Річес, А. Кі- пріянука, Софія Кіпріяну- чук, Н. Галабурик, М. Бу- рьяк, І. Куницький.

Разом \$5.25

Всім жертводавцям щира подяка, молодим подругам веселих і многих літ прожи- ття.

Тимофій Гушул.

Протест.

Лашін, Кве.

Відділ У. С. Д. П. в Лашін подає до відома „Роб. На- рода", що наш відділ про- тестує проти 71. ч. „Робітні-

ка", де є поміщено пару слів не згідних з правдою про- ти наших партійних членів. Іменно „Робітник" вак- нує ся на нашого, нам до- бре звісного тов. Коржа і називає його преватеріан- яном і т. п. Таке не по- винно мати місця в „Робіт- нивку". І ма не знаємо як задивляеть ся на се „Роб. Народ". Тому ми протесту- емо проти такого безвідета- вного нападу і заявляємо, що ми, члени Лашінського відділу дуже добре знаємо тов. Коржа, котрий щиро працював через 6 місяців в нашій відділі.

Л. Зубрицький, організатор.

Знаменна резо- люція петербурь- ских робітників.

Російські соціал-демокра- ти-марксиста одержали зна- чну побіду: вибрані пред- ставники 200,000 робітни- ків у Петербурі 90 голосо- ми проти 80 відмовили ся вступити до военно-техні- чного комітету. Умови, се- ред яких се поставлено, на- дають сьому великого значі- ня за межами Росії. По- добриці про се подає в 254. ч. „Vremeg - Buerger Zei- tung" на основі відомостей, добутий конспіративним шляхом від редакції цен- трального органа росій- ських марксистів „Соціал- Демократ" ще до часу їх о- публікована в остатнім.

Так званий военно-те- хнічний комітет при воен- нім міністерстві се наслідок славутиної мобілізації про- мислу (за англійським при- кладом). Він складаєть ся з представників великого про- мислу, а його цілею — ро- бити все можливе, щоб да- ти до розпорядности ца- ризму на „визвольну во- війну" як найбільше збро- й амуніції. Разом з тим се, розумієть ся, дозволяє чле- нам комітету демонструва- ти свій капіталістичний па- тріотизм і впливати на ро- боту военного міністерства.

Російські капіталісти не були настільки дурними, щоб не побачити, що при революційнім характері ро- сійських робітників їх усеї змагана ні дочого, коли ім не вдасть ся притягти ро- бітників до своєї патріо- тичної праці. Члени коміте- ту сподівали ся, що се їм у- дасть ся. Робітнича преса задумана, робітники — по- сли до Думи й тисячі ви- ших свідомых робітників у Сибірі. Уся міщанська преса розповсюджує вісти про патріотизм основателя ро- сійської соціальної демо- кратії — Плеханова. А тут ще Німці над Двьяно!

Фабриканти добули від правительства дозвіл на те, щоб по фабриках перевеле- но дискусії, про участь у военно-технічнім комітеті, а потім і вибори. Цар зго- див ся на се. Дано „свобо- ду" обговорення сеї справи. Так у столиці царської сва- воли повстали демократи- чні захиста оази. Без поліції і иншого начальства відбу- вали ся по фабриках вели- кі збори. Протагом декіль-

кох тяжнів радили ся робітників, що мають робити. Виявило ся, що є три напрями. Патріотичний уважав обовязком боротьба проти зверхнього ворога й хотів тимчасово помирити ся з внутрішнім ворогом, царем. Міжнародний, виходячи з міжнародного становища, вважав неможливим чимось првичити ся до продовження війни. Наважид, що Німці стоять на російській землі, відповідав він, що як що сьогодні помогти цареві побідити, то завтра російські війська стоять на німецькій австрійській і турецькій землі. В імперіалістичній війні — твердили соціальні демократи — марксисты — не можна сьогодні помагати правительству боронити свого краю, як що небажати прятим анищити неаляжність інших країв. Петербурзькі робітники мусять разом з клясово свідомими пролетаріатами інших країв зближати кінець війни, себто війну народів повернути в народну війну за демократію й соціалізм. Між обома сими напрямками стояв середній, котрий вважав ся війну за імперіалістичну, але був за участю в воєнно-технічній комітеті, щоб там боронити інтересів робітничої кляси. Сей погляд дуже гостро поборювали радикальні соціальні демократи. Комітет складаєть ся з представників воєнної бюрократії та воєнних доставців, за сидане відокремлено від свѣта; отже про заступленне робітничих інтересів в його рамках не може бути й річи. А коли-б які мали вигоди й можна-б було там осягти, їх тисячекратно переважало-б шкода, котра повстала-б наслідком того, що царське правительство та буржуазія могли-б покликати ся на участь робітників у воєнно-технічній комітеті. Для широких кругів народу ся участь мала-б тільки один змісл: петербурзькі пролетарі, об'язкати ворога царизму, помагати йому вести війну. Значить, він вступає в робітничого погляду справедливу справу.

У виборох звяло участь 200.000 робітників. Буржуазія вірила вже в побіду. Марксисты не могли видати ніяких листків, хоч за участю в комітеті виступила ціла буржуазійна преса. Головою виборчих зборів уповажнених був прихильник вступлення до воєнно-технічного комітету. Збори тягли ся одинадцять годів. Промови марксистів зробили велике вражінє. Вони сформуловані в революції, котру заборонено поблікувати. Ось вона.

„Представники петербурзьких робітників заявляють, що вони рішуче вважають неможливым прийняти участь в яких би не було інституціях, котрі помагати вести війну, а тому й відмовляють ся від участі в воєнно-технічній комітеті. А коли-б в сїм комітеті, не дивлячи ся на се прийня-

ли-б участь якісь робітники, проти них вестиметь ся безоглядна боротьба як про тив армійників, котрі переступила волю петербурзького пролетаріату”.

Збори ухвалали ся революцію 90 голосами проти 80. Серед сїх остатніх 80-ти є багато противників війни, котрих опантелечила опортуністична тактика прихильників Організаційного Комітету (провідний колектив опортуністичного крила російської соціальної демократії), котрий стояв на середнім з вище згаданих трьох поглядів. Тож проти-воєнна більшість петербурзького пролетаріату бєа сумніву дуже велика. Петербурзькі робітники відмовили ся помагати цареві побідити. Але було-б помилкою думати, що вони зробили се тільки з ворожою російській, але засадничий, загально пролетарський характер. Агітація, що привела до прийняття сеї революції, була міжнародною.

Десять років тому, як у Росії розіграла ся революція. Вона не осягла остаточної побіди. Штатками, турмами, французьким золотом, деякою надією на допомогу пруської реакції її задушено. Та за три-чотири роки вона почала прокидатися й підводити голову. Тут прийшла війна, що мала бути проти-революційним засобом. „Навіть російська робітнича кляса стала патріотичною”, плели нісенітницю західно-європейські соціалісти. Петербурзькі робітники дали їм належну відповідь на се. На ново здіймаєть ся революційна хвиля в Росії, вже знову вперто підносить свою голову російський пролетаріат. Його перша революція зродила перську та турецьку революцію, занесла рух у Китай, допомогла австрійському проетаріатові вибороти загальне виборче право, котре поставило на свої ноги й Українців в Австрії, повела до демонстрацій на виборче право в Пруссії. Новий революційний рух починаєть ся в Росії. Він відбудуватиметь ся в цілком інших суспільно-клясових і національних обставинах і впливатиме на більш суцільно клясових і національних обставинах і впливатиме на більш чутливі людські маси, для котрих досвід нинішньої війни не міг пропасти даром. Нова російська революція матиме значно більш історичні наслідки, ніж революція 1905-6 років.

U. C.

ПОШУКУЮ

Гаврала Порхіла з села Лявонець пов. Святян. Перебував в 1912—13 роках в Б. К. а в початок 1914 р. був в Curlew, Wash., U. S. А хто о ним знає, або він сам, хай зголосить ся до:

Joseph Roshko
210—14th Ave., South,
Minneapolis, Minn. U. S. A.

Справоздане відділів

Торонто, Онт.

Річні збори відділу У. С. Д. П. в Торонто, Онт. відбули ся дня 31-го грудня 1915 р. в власній ловажлі на 461 Квінс ст., на котрих явили ся всі члени відділу. На зборах передісделюван т. В. Протас, а секретарюван т. Н. Малащук. Справозданє з цілорічної діяльності відділу предсавляє ся так: бізнесових мітінгів було 24, пропагандових віч устроєно 9, а крім сего відділ сьвяткував день 1-го мая і річницю російської революції. Відчитів дав відділ 15. Відіграно 3 театральні штуки. Приходу було \$175.83, розходу \$166.75, в касі лишає ся на 1916 рік \$8.58.

За 1915 рік вписало ся 56 членів, однак через лихі матеріяльні обставини божато з них вишло до Злуч. Дежав, так, що в кінцем року лишило ся 28 дійових членів. На вічах промовляли товариші: І. Стефаніцький, І. Васкя і Н. Щаголь. Відчитав давав т. Стефаніцький.

По справозданю приступлено до нового заряду на 1916 рік. Більшостію гололів вистала вибрані товариші: С. Васкан організатор, М. Клопотюк секретар, Равляк касієр, Толока, І. Шиві і Вортей контролоры, Приньяк бібліотекар і Гулицький коопортєр. Нововибраний заряд подякував членам за довіре і присягнув словом чести, що буде після своїх сил працювати для добра партії і взагалі соціалістичного руху.

Васит Протас, преде,
Н. Малащук, секр.

ВІСНІКІ, МАН.

Відділ У. С. Д. П. в Вініпегу відбув свої річні збори дня 3-го січня с. р. На збори явили ся всі члени. Зборами провадив т. Корейчук.

Тов. секретар здав справозданє з цілорічної діяльності відділу. Членів в відділі є 69. Устроєно 4 пропагандові віча і 3 демонстраційні походи. Бізнесові мітінги відбували що два тижні, а крім сего було ще 4 надзвичайних мітінгів. Загального доходу було \$88.83, розходу \$78.95, в касі лишає ся \$9.88.

Старому уступившому зарядови висказано довіре і подяку за працю і приступлено до вибору нового. До него увійшли слідуєчі товариші: Лев Наворак організатор, Іван Угрян секретар, А. Хома касієр, Т. Кульчицький бібліотекар, П. Клям і С. Аронець контролоры. До мійського центрального комітету С. Д. П. вибрано: т. Колісника, т. Т. Кульчицького і т. Дьолоу.

При відділі існує також Драм. Кругок ім. В Винниченка. Сей кругок відіграв за минувший рік 3 штуки, устроїв 2 забави, і получені в одноактівками і числять в кінцем минувшого року 30 членів. Приходу

мало товариство \$290.92, розходу \$210.73, в касі було \$80.19. З того \$41.00, як половина чистого доходу з представлєня „Ваграки”, предназначено для брєндонських пльників і за сї гроші закуплено для них рідвяні дарунки і вислано їх до Бреддону. В касі Кругок ім. В Винниченка лишає ся по день зборів \$39.19.

І. Угрян секр.

Соціал. Товариство Самообразования.

Дня 13. грудня 1915 року відбулось зібранє, котре скликано виходом кількох товаришів, бувших членів У. С. Д. П. в Канаді. На зібраню було присутніх 13 осіб. На початку зібраня вказав т. Дмитришин на не порозуміння, які зайшли межжи У. Ф. С. П. в Америці (а вглядю єї провідниками) а У. С. Д. П. в Канаді, чого наслідком було усунєне трох товаришів — Дмитришина, Ткачука і Пантелюка — з сали конвенційної, котра відбулась в Клівленді дня 26 і 27 листопада м. р. Між иньшим вказав на одну з ухвалених точок на тій-же конвенції, в котрій забороньєсь бувшим членам У. С. Д. П. з Канади вступати в члени У. Ф. С. П. в Америці до якогось там часу. По тім взято під розвагу становище і злучку У. Ф. С. П. з ріжними буржуазними товариствами в справі вазволю України. Дискусовано над сїм довго і рішєно, що: Ради того щоб не свідти з заложеними руками аж до часу, в котрім буде вільно вступати нам в ряди У. С. С. П.;

Фонд 120-тєох.

Вінніпег, Ман. Д. Качмар \$2.00, А. Дьоло, І. Угрян, А. Хома, І. Шидловський, С. Хвелібога і П. Шевчук по \$1.00.
Butte Mont, U. S. A. В. Фербер \$1.00.
Кенмор, Альта. Н. Д. Ткачук, І. Лакуста і Г. Кізема по \$1.00.
Ферні, В. К. Сих товаришів пропущєно в попередньому числі „Р. Н.” П. Несторук і Н. Ткачук по \$1.00.
Пар. Альта. М. Мажар \$1.00.

„Свобода“ заборонена.

На днях канадійські власти заборонили спроваждувати і читати українську часопись „Свобода”, що-виходить в Джерві Ситі, Н. Дж. в Злуч. Державах. Хто би єї спроваждував або читав, буде караний 5-літню вазнязєцею, або грошевою карою \$ 5.000. Дялятого кождей повинен в своїм власнім інтерєсі уважати, щоб не понав ся до „Іванової хати”.

Спростоване.

В попередньому ч., „Р. Н.” в справозданю монтреальського відділу було подано через друкарську помилку розходу \$ 708.06, а має бути \$ 718.06.

ПАРЛЯМЕНТ РАДИТЬ.

Дня 6 го січня с. р. маїтробський парламент розпочав свої наради. З важайних точок під наради парламенту прийшли: анесєне торговля горячими напїтками і женська рївноправність. Се послїдне вже вїстало законом.

Оголошеня.

ПОШУКУЮ
Андрея Міцика в важній справі. Хто би о нїм знав, або він сам, хай зголосить ся на адресу:
Leon Odunskyj
626 E. 6-th Ave.
Calgary, Alta.

ПОЗІР.

Отсим повідомляє ся читачів „Робочого Народу”, що Українська Робітнича Книгарня не є в спілці з редакцією „Роб. Нар.” Сю квятарю отворив наш бушпий на Заході організатор т. Т. Корейчук в спілці з другими товаришами. Тому просимо всіх читачів „Роб. Нар.” як також всіх Українців, щоб звертали ся просто до книгарні, а не до редакції „Р. Н.” Ми маємо на складі ріжні наукові книжки, гарні оповіданя і календарі.
Українського Голосу 50ц,
Українська Родина 40
Приятель Жовніра 35
Канадійского Русина 20

Просимо звертати ся просто на адресу:
Ukr. Rob. Knyharnia,
569 Selkirk Ave.,
Winnipeg, Man.

Фонд т. Єремійчука.

Вурдік, Саск. По \$3.00 І. Шпанюк і С. Івасюк; По \$2.00 В. Грекул і Д. Івасюк; По \$1.00 Н. Мандрик, М. Каринюк і Н. Мотук, П. Іалан 50 ц. Разом \$13.50.
Оксфорд, Саск. Н. Мауриак \$2.00, В. Ташук \$1.00, С. Мауриак 50 ц.
Феніко, В. К. А. Ілюк \$2.00, В. Маланчук, П. Іванюк Т. Воковей і О. Клевчук по \$1.00.
Міпел, В. К. Н. Адам і Н. Гойванюк по \$1.00, П. П. Адам 25 ц.

„СВІДОМА СИЛА”

просьвітно-науковий і поступовий журнал для працюючого люду.
Виходить раз на місяць, кожного 1-го в Торонто, Онт.
Передплата:
На рік (в Канаді) 75ц,
на 6 міс. 40ц,
на рік (в Спол. Держ.) \$1.00,
на 6 міс, 50ц,
Поодинокє число 5ц.
Гроші і письма належить надіслати на адресу:
„SWIDOMA SYLA”
405 Queen St. W.
Toronto Canada.

Новість! Новість!

КАЛЕНДАР
З ОБРАЗКАМИ
„НОВИЙ СВІТ”
На 1916 рік
Два рази більший як минувшого року; богатий змістом і дуже цікавий. Містить також багато дуже гарних веселих і смутних образків з війни і життя робітничої кляси.

Спростоване.

Відділи і товариші повинні сейчас купити календар Новий Світ; він є одним з робітничих календарів для всього українського робочого люду. Його зміст і образки перевизають вертність календарів, що купштують \$1.00. Сей календар остає довгою памятею між нашим робітничтвом.
Пашіть за нам на адресу:
NOWYJ SWIT
BOX 1051
Montreal Que. Canada.

Оголошеня.

ПОШУКУЮ
Андрея Міцика в важній справі. Хто би о нїм знав, або він сам, хай зголосить ся на адресу:
Leon Odunskyj
626 E. 6-th Ave.
Calgary, Alta.

ПОЗІР.

Отсим повідомляє ся читачів „Робочого Народу”, що Українська Робітнича Книгарня не є в спілці з редакцією „Роб. Нар.” Сю квятарю отворив наш бушпий на Заході організатор т. Т. Корейчук в спілці з другими товаришами. Тому просимо всіх читачів „Роб. Нар.” як також всіх Українців, щоб звертали ся просто до книгарні, а не до редакції „Р. Н.” Ми маємо на складі ріжні наукові книжки, гарні оповіданя і календарі.
Українського Голосу 50ц,
Українська Родина 40
Приятель Жовніра 35
Канадійского Русина 20

Просимо звертати ся просто на адресу:
Ukr. Rob. Knyharnia,
569 Selkirk Ave.,
Winnipeg, Man.

„СВІДОМА СИЛА”

просьвітно-науковий і поступовий журнал для працюючого люду.
Виходить раз на місяць, кожного 1-го в Торонто, Онт.
Передплата:
На рік (в Канаді) 75ц,
на 6 міс. 40ц,
на рік (в Спол. Держ.) \$1.00,
на 6 міс, 50ц,
Поодинокє число 5ц.
Гроші і письма належить надіслати на адресу:
„SWIDOMA SYLA”
405 Queen St. W.
Toronto Canada.

Новість! Новість!

КАЛЕНДАР
З ОБРАЗКАМИ
„НОВИЙ СВІТ”
На 1916 рік
Два рази більший як минувшого року; богатий змістом і дуже цікавий. Містить також багато дуже гарних веселих і смутних образків з війни і життя робітничої кляси.

Спростоване.

Відділи і товариші повинні сейчас купити календар Новий Світ; він є одним з робітничих календарів для всього українського робочого люду. Його зміст і образки перевизають вертність календарів, що купштують \$1.00. Сей календар остає довгою памятею між нашим робітничтвом.
Пашіть за нам на адресу:
NOWYJ SWIT
BOX 1051
Montreal Que. Canada.

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО

РІК VIII.

До Товаришів Робочого

По заголовку Ви вже чули, що ми хочемо вам екзакати. В читали про те нераз в „Р. Н.” Отара, болюча історія гавети!..

Лаш Ви її читайте екзакати, торіть кілька разів. Коли то, бути може, нам не поторять.

Товариші і Приятелю! Вам прекрасно звісно, що тепер Ваша чєна і також і причини довів, трудно для Вас також зрєподіяна там положєнем, служить. А що справа сєна Вам треба обчислити бєи її збільшуваню сєна.

„Роб. Народ” пєредєть, частинного недєло Комітету”, надужива людину, котрої звязь з сєналувашим лашє личні і шєих причин. Підчас колє Америці за час війни єщє муоїв перемінити ся з тєна Коли Вас тіпшєть дучєсьє такі пережив ту бєнако війни і вдержав ся і майте ся, чи таке житє, довготрєвалє?

Візьміть собі примір Вас яка небудє часопись виходила лише раз в місяць, коли кругом напрошували, або дво-три дєнєвє оїть ся в положєне далє, що читача, котрого нам щоб там робом познакобєна з нього клясово сєна на його місця зробити „Роб. Нар.”?

Відповідь ясна. „Роб. Нар.” є дальше лише то тєжневником. „Роб. Нар.” є, щоб миг успішє „Роб. Народ” мусять єщє мати доступ до якнайшєна.

Ви мусяте двизнути го положєня і забезпєчє дучє. Се однокє Ваша зини і інших часописів, з „Роб. Нар.” звязана є однокєвий заступак, і Вє Нар.” се Ваша зєдача, фєна.

Нїяких просьб. Жєна, що сє Ваше діло, Ваш фєна.

Факт, що Ви так дєнацтва Вашого органу і нього покладає, є запорєтєпєр в такім положєнєні.

Тї, що причаївши єщє однокєм робітничим калєндаром для всього українського робочого люду. Його зміст і образки перевизають вертність калєндарів, що купштують \$1.00. Сей калєндар остає довгою памятею між нашим робітничтвом.

Пашіть за нам на адресу:
NOWYJ SWIT
BOX 1051
Montreal Que. Canada.